GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 30.

W Poniedziałek Dnia 18. Kwietnia 1796.

Z Paryża dnia 25 Marca.

Ubelain szef niegdyś iazdy Stofleta, został złapanemi w Chateigneraye rostrzylanym. Hrabia Ciré iest także aresztowanym. — P. Stael znayduie się teraz u swego oyca P. Neckier, ale w tym miesiącu spodziewana nazad do Paryża.

Przyczyna dla czego ieszcze Aubert Dubayet nieodiechał iako poseł do Konstantynopolu, iest, iż musiał zdać pierwey sprawę ze swego urzędu iako minister woienny.

Dotąd trwaiące rozdawanie chleba kosztem rządu, którego funt po 3 su w assygnatach płacono, iest ieszcze do iednego miesiąca oznaczone.

Obydwa młodzsi synowie niegdyś Xcia Orleans, Antoni Filip i Alfons Orleans, siedzą ieszcze zawsze w twierdzy S. Jana przy Marsylii, i wieść iakoby w Antibach na wolnosć byli wypuszczeni iest fałszywa.

Plan następuiącey kampanii już iest od dyrektoryatu przyiętym, i tak ma bydź ieżeli pokoy nienastąpi wykonanym, iakgo Carnot ułożył.

Słychać iż dwor Hiszpański miał także bydź wezwanym, do przykładania się spolnie zdworami Duńskim, Pruskim i Szwedzkim swym pośrzednictwem do zrobienia powszechnego pokoiu.

Z Arles w prowancyi piszą pod d. 12. "Mieliśmy dotąd bardzo łagodną zimę ale na końcu przeszłego miesiąca nastąpiło tęgie zimno; sniega napadało na kilka stop; d. 7. stanęła iuż Rona zupełnie. Wiele ludzi potopieło się w śniegu, i wiele tysięcy owiec po zdychało, a osobliwie w rowninach Crave, z zimna i zgłodu, ponieważ im niemogli prędko zaradzić. Wspomnione rowniny żywieły zawsze po kilka kroć sto tysięcy owiec, koż &c. które nawet w zimie, iako w okolicach południowych zawsze pod gołem niebem bywały. Frukta i drzewka, które zawczasu porozwiały się bardzo na tym cierpią, a naywięcey oliwne drzewa. Anarchiści pomnażaią ieszcze nieszczęścia, włoczą się po polach, kradną trzody, i strzelaią zabłąkane bydło."

Do Vincennes milę od Paryża przybyło tyle woyska iż się tam pomieścić niemoże.

Od ogłoszenia ustawy względem mandatów, niechcą teraz tuteysi bankierowie wystawianych na siebie wexlow na gotowe pieniądze, gotowemi pieniądzmi płacić tylko mandatami. Odwołuią się na ostatnią rezolucyą dyrektoryatu, która zabezpieczył iż reskrypcye będą służyć za zaręczenia mandatow. Reskrypcye tracity teraz dla obrotow lichwiarzy po 15 procentów; lecz temu złemu będzie iuż przez ostre kary względem mandatow i przeciwko przedaży pieniędzy zapobieżono. —

Ff

Kiedy iedne pisma zapewniaią iż kommissarz Freron uszedł ze 4 milliony z kraiu, zapewniaią znowu drugie, iż przedwczorem przybył tu do Paryża.

Sesya rady pięciuset d. 22 marca. Thibeaudeau, Lemerer, Pelet, Pemartin i Laurencot zostali członkami kommisyi, która ma teraznieysze położenie departamentow południowych rostrząsnąć.

Defermont proponował imieniem kommisyi skarbowey dwie rezolucye. Z pierwszego iego proiektu dekretowano na wczorayszey sesyi następuiące artykuły: 1) Ustawy d. 3 lipca i 3 grudnia, którémi się tymczasowo zapłaty zawiesiéły, cofaią się. 2) Wszystkie obligi, które przed 1 Stycznia 1792 były kontraktowane, maią bydź iako kapitał, tąk i prowizya mandatami zapłacone. 3) Obligi, które poźniey zaciągnione, maią także bydź mandatami zapłacone, ale w proporcyi kontraktow. 4) Dzierżawy, maią teraz bydź w tey proporcyi iak przedtem w asygnatach, mandatami opłacane, a reszta tak iak dotąd w zbożu. — Reszta artykułow zostały zawieszone.

Sesya d. 23. Ponieważ iuż tuteysze pisma zaczęły okrzykać mandaty, które zawsze podług mądrego urządzenia, są na pewney hipotece ugruntowane, proponowali ieszcze na sesyi d. 22 Rouhier i Bentabolle surowe ustawy, przeciwko takowemu ochydzeniu.

" Lichwiarze, rzekł Rouchier, poniżyli nasze asygnaty; znany ich złośliwy sposob rozciągnie się i na mandaty; żądam więc, aby postanowić tak surowe kary przeciwko tym, ktorzy będą okrzykiwać ten papierowy pieniądz, iak i tym, ktorzy poniżaią republikańską monetę. — Bentabolle: " Przyieliście nowe systema skarbu, potrzeba żebyście go dzielnie utrzymali. Rzekniycie do obywateli: oto iest mandat, ugruntowany na wiadomey i pewney wartości, ktory idzie rowno zgotowemi pieniądzmi; w tey wartości potrzeba żebyście go we wszyskich swoich interesach przyymowali, a kto się temu zbawiennemu i sprawiedliwemu środkowi sprzeciwi, będzie iako nieprzyiaciel oyczyzny poczytanem. Żądam aby surowe kary na tych oznaczyć, ktorzyby się poważyli okrzykiwać mandaty.,,

Na propozycyą Monnot imieniem kommisyi skarbowey, przyięto proiekt z spiesznością, przepisuiący karę względem dyskredytu mandatów. Oto są iego szczególnieysze artykuły: 1) Przepisane kary przeciwko fałszerzom asygnatow, rozciągaią się i na tych, którzyby z fałszowali lub rozdawali mandaty z fabrykowane, albo też ich zaręczenia. 2) Ci, ktorzyby się ważyli, czy prez pisma, czy mową, okrzykiwać mandaty, lub ich zaręczenia, za naypierwszy raz będą karani niemniey iak 1000, a nie więcey iak 10,000 liwr:, a za drugi kryminalnie osądzeni na 4 letnie więzienie. 3) Ci, ktorzyby się wzdrygali przyymować mandatow w zapłacie, będą za naypierwszy raz zapłaceniem takiey summy, iakiey niechcieli przyiąć ukaranemi, za drugi, po dwa razy tyle, a za trzecie na 2 letnie więzienie. 4) Kupna, przedaże i tranzakcye niemogą bydź czynione tylko na mandaty; wszelkie inne układy niebędą do aktów przyięte, i urzędnicy, którzyby się poważyli wciągać ich będą karani. 5) Ci, ktorzyby w rzeczypospolitey i w złączonych z nią kraiach, przedawali, lub kupowali gotowe pieniądze, będą za naypierwszy raz niemniey iak 3000, a nie więcey iak 10,000 liwr: w mandatach ukaranemi, a za drugi raz na 4 letnie więzienie osądzeni.

Skutek działań rządu, a nadewszystko ustawy względem mandatow, daie się iuż tu znacznie czuć; asygnatow, ktorych się tu z całey rzeczypospolitey było namnożyło bardzo się iuż zmnieyszyły; w cenie pierwszych potrzeb rzeczy, nieznać iednak naymnieyszey odmiany. Luidor spadł był w tych dniach na 4900 liwrow i przez dwa dni się tak utrzymywał; dziś iest znowu iuż 6600 liwrow.

Imieniem wyznaczoney kommisyi do roztrząśnienia podaney petycyi od sądu

kryminalnego departamentu Sekwany, względem posadzonych o występek septembrowy nazwanym, proponował Colombel, iż ieżeli kilku obywateli, o ieden występek iest posadzonych, aby im wszystkim ieden akt obwinienia był sporządzony i żeby przytoczacey się ich sprawie wszyscy byli przytomni. Przyięto. — Jeden członek wnosił, iż za każde publiczne wezwanie obywateli czy przez dzwony czy innym sposobem, na nabożeństwo, autor takowego wezwania ma bydź 6 miesięcznym więzieniem ukarany, a X. ktoryby tym sposobem zwołanym obywatelom nabożeństwo odprawiał, ma bydź za pierwszy raz rocznym więzieniem, a za drugi wyprowadzeniem ukarany. — Rouhier bardzo popierał ten wniosek. "Już dawno wyszedł rozkaz, rzekł, aby wszystkie dzwony zabrano; porobmy lepiey znich su i inna monete. Dla czegoż chrześcianie potrzebuią dzwonow? Ja proponuię żeby zamiast dzwonow używano bębnow.„ Powszechny śmiech. — Nakoniec odesłano cały proiekt do poprawy do kommissyi.

Sessya d. 24. Raffron proponował, żeby dyrektoryat wprowadził rownowagę między żywnością i innemi towarami i wartością mandatow. Z nieukontentowaniem odrzucono. — Dyrektoryat żądał w poselstwie swoim, aby odmieniono rozporządzenie, ktore nakazuie, żeby cyrkuluiące zaręczenia mandatow były indossowane, ponieważ wielu obywateli nieumie pisać. Odesłano do kommissyi skarbowey.

Z Londynu d. 25. Marca.

Z Falmut piszą iż tam d. 22 przyprowadził Lugger, th Valiant, 4 Francuzkie pryzy, ktore eskadra Warrena zabrała. Podług powieści kapitana tego Lugru, natrafiła eskadra nie daleko Brest na Francuzki konwoy od 140 żaglow, ktory był od 3 fregat i innych małych woiennych statkow prowadzonym. Miano ieszcze więcey zabrać kupieckich okrętow, i kiedy on odchodził bił się ieszcze Warren na fregacie Pomona ze 2 Francuzkiemi fregatami, z ktorych iedna miała opuścić żagle. Reszta eskadry poszła za konwoiem wpogon.

Słychać iż nasze woyska attakowały iuż Batawią; ale czy ią wzięły, tego ieszczcze niesłychać.

Z Kalkuty z wschodnich Indyy, donoszą iż 1 część Seapoyow i ze swemi officyerami, ktora była przeznaczoną przeciwko Malacca czynić, podniesła w październiku bunt, i nie dała się do posłuszeństwa nakłonić, aż musiano kilka razy kartaczami dać do nich ognia. Od tego czasu wyszedł rozkaz od rządcy, iż na potym niewolno iest bez iego zezwolenia officyerom razem się schodzić i o politycznych interessach rozumować. Nasze woyska w wschodnich Indyach będą trzema regimentami Angielskiey piechoty powiększonemi.

Szefowie szuanow dostali zapewnienie, iż będą regularnie opatrywani od Anglii amunicyą i innemi woiennemi potrzebami. — Fregata nasza, Procupine, przyprowadziła Francuzkiego kapra, Kuryer, o 14 armatach do Falmut. — Kapitan flagi, wice admirała Cornwallis został tu z rozkazu admiralicyi sprowadzonym, aby opowiedział iak się rzecz ma, względem eskadry wspomnionego wice admirała, od czasu, iak okręt Sovereigen powrocił do Porsmut.

Z Martyniki piszą, iż Francuzi odebrali znowu na wyspie S. Łucyi posiłki w woysku, broni &c pod konwoiem iednego okrętu o 50 armatach, i 2 korwet z Francyi.

Szalupa Helena i 4 naszych kutrow, porwały d. 16 pomimo wielkiego ognia z bateryy, wielki Francuzki okręt z Ostendy. — Kupiecka flotta na śrzodziemnym morzu, ktora z Gibraltaru wyszła, przyszła iuż w 60 okrętow pod nasze brzegi.

I admirał Pole ma w krotce w kilka woiennych i transportowych okrętow z Portsmut do zachodnich Indyy popłynąć. Admirał Vandeput chce iść z swoią eskadrą ku brzekom Portugalskim.

Z Konstantynopola dnia 12 Marca.

Po odeyściu kuryera d. 10 Lutego, Porta nieprzestaie czynić naytęższego przygo-

Ff 2

towania, które zdaie się zmierzać na usmierzenie wewnętrznego buntu. Trzydzieści do 40 tysięcy piechoty odebrało rozkaz, żeby się zgromadzili pod Adryanopolem; połowa tych woysk przydzie z Albanii, a druga połowa z Macedonii i innych prowincyy Europeyskich; to całe woysko ma stanąc na przeznaczonym mieyscu na początku kwietnia. Korpus iazdy Azyatyckiey od 7 do 8000 ludzi przechodziło iuż tu tędy; i właśnie wychodzące ztąd 4 kompanie kanonierow i 20 armat, do Adryanopola poszły razem: kanonierowi są ci sami, którzy się tu od dawnego czasu pod dozorem officyerów chrześciańskich ćwiczeli. Nowy Beglerbey Romelii wyszedł także iuż na czele 3000 Janczarow ćwiczonych w nowey taktyce; ci okazali nayw iększą poietność, ale wiele ich kamratow zostało za swoię zuchwałość, do morza po wrzucanych. Ten jenerał odebrał od W. Sułtana pozwolenie iak stanie w Adryanopolu mieszkania w tym samem pałacu, gdzie sami Sułtani przemieszkuią, kiedy się udaią do Adryanopola; honor, który oprocz wielkich wezyrow, kiedy są na czele woyska, ieszcze nikomu niebył pozwolony.

Dawny Beglerbey Romelii, który był o niedbalstwo przeciwko buntownikom obwinianym, i skazany na iedną wyspę Archipelagu, uciekł i udał się do Saloniki. Wiadomo iż był bardzo scisło związany z baszą Salonickiem, który się tylko przeciwko rządowi zbuntował i swoim się nadzwyczaynym męztwem wyratował; przymusił bowiem swego następcę, iż go woysku musiał kazać szanować i sam go z miasta wyprowadził, a on mu przez całą drogę na piersiach trzymał pistolet. Ministeryum się więc obawia, aby się obydwa z soba niezłączyli, ponieważ maiac wiele stronnikow w tey prowincyi, mogliby wiele zamacić.

Znaczna flotta ma bydź na naypierwszy znak na końcu marca do weyscia na morze gotową; mowią iż będzie pod zupełnym rozkazem wielkiego admirała; siła iey ma wynosić 14 liniowych okrętow i 8 fregat, nierachuiąc kirlangis i innych okrętow. Jedni utrzymuią iż ma krążyć po Archipelagu, a drudzy, iż poydzie na morze czarne; ostatnie zdanie iest powszechne.

Porta pozwoliła Wenecyi wolny przechod dla woiennych okrętów, przez Dardanelle i morze de Marmora, tak dalece iż mogą z woiennemi okrętami aż do kanału pod Konstantynopol podpłynąć. Wiadomo, iż kiedy rezydent Wenecki przyiechał na liniowym okręcie pod Dardanelle, musiał z niego wysiąść i na małym okręcie Tureckiem udać się do Konstantynopola: ten surowy zwyczay trwał więcey iak dwa wieki, dopiero Selim III. daiąc osobliwszy dowod swey przychylności dla Wenecyi zniosł go teraz.

Z Genui d. 16. Marca.

Francuzi oddali naszemu rządowi zamek dela Penna, należący do Vintimille, który byli opanowali dla wstrzymania dezercyi młodzieży rekwizycyyney.

Francuzi wylądowali w Sawonie 10 do 12,000 namiotow; wiele woyska postawili w Voltri i w naszych okolicach: to wszystko oznacza iż maią wielkie proiekta; ale mowią, iż niemogą iść poty na przod, poki nie będą pewni, czy maią nieprzyiaciela otwartego, czy przyiaciela podeyrzanego za sobą, i z tego powodu ponowił z nowu kommissarz Salicetti żądanie o ustępienie Savony i Gavi. Na ostatniey konferencyi, która miał z sekretarzem stanu, ponowił oświadczenia przyiaźni rządu Francuzkiego dla rzeczypospolitey Genueńskiey, i zbiiał fałszywą nowinę, iakoby Francuzi chcieli oderwaniem iakiey Genueńskiey prowincyi wynadgrodzić Króla Sardyńskiego za Sabaudyą.

Negocyacye względem pożyczki dla Francyi, były mowią na ukończeniu, i rząd miał im 10 mill. pożyczyć; lecz przybycie P. Drake ministra Angielskiego, który oświadczył, iż wszelkie posiłki wyświadczone Francyi, monarcha iego uzna za wypowiedzenie sobie woyny, odmieniło układy. Nie rząd więc, ale tuteyszy bankier pożyczy Francuzom pieniędzy, tylko że nie 10 ale 5 millionow.

DODATEK DO N^{ru} 30.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W PONIEDZIAŁEK DNIA 18. KWIETNIA 1796.

Z Paryża dnia 27 Marca.

Już tedy i głowa royalistów w Wandzie upadła: Charette został od republikanow złapanym, i wnet potym roztrzelany. Jenerał Hedouville pisał ztey okazyi następuiący list z Angers:

Niech żyie rzeczpospolita! Charette został złapanym; prowadzą go iuż do Angers, gdzie będzie stosownie do ustaw sądzonym i nie zadługo na smierć skazanym."

Nawet na sessyi wczorayszey rady 500 czytał iuż Audouin od Carnota billet w którym, mu w następuiących wyrazach o złapaniu Charetta donosi:

"Spieszę się donieść ci, iż znany Charette dostał się nakoniec republikanom w ręce. Ta wiadomość iest arcy ważną dla tego ci o niey donoszę, żebyś iey udzielił twoim kollegom.

Podpisano Carnot.

Po przeczytaniu tego billetu, uniesło się kilku członkow wykrzykiem ukontentowania; lecz wnet zwrocono się do porządku, skoro sobie przypomniano iż ciało prawodawcze niemoże okazywać ani okrzykow ukontentowania, ani nieukotentowania.

Te wiadomości przyszły tu przez kuryerow. — W Bordeau deklarował się wielki kupiec, maiący ieszcze około 25 millionow w assygnatach w 700,000 liw. i gotowych pieniądzach, za niebędącego w stanie płacenia.

Dla naszego woyska robią ieszcze 100,000 fuzyy. — Z południowey Francyi wynoszą się znowu wiele ludzi; wiele osob, które dawniey były umknęły z Tulonu, zostały na nowo aresztowanemi.

W politycznym adresowym kalendarzyku, który zamiast znanego kalendarzyka królewskiego, wyszedł na teraźnieyszy rok pod tytułem: Narodowy kalendarzyk Francyi, znayduie się dokładny obraz całkowitego przeistoczynia Francyi. Całkowicie biorąc, poprawiło sie wieyskich gospodarzy dobre mienie znacznie przez rewolucyą, ale zato mieszczanie i rzemieślnicy utracili. Ale że stan mieyski, ma się do chłopskiego, iak na przykład ieden do sześciu, więc pokazuie się iż większość zawsze zyskała; otey części, która iest pod bronią niemasz tu w cale mowy.

Jeżeli z 3000 millionów gotowych pieniędzy, które dawniey w cyrkulacyi były, ieden 1000 millionow z kraiu wyprowadzono, to nieuczyni żadney rożnicy w dobrym mieniu poiedenczych członkow kraiu, ponieważ z ubyciem pieniędzy, podnosi się ich wartość, a do tego, Francya wydaie z siebie tyle rzeczy że się możemy bez zagranicznych płodow obeyść. Bierzemy prawda zawsze bydło z zagranicy, ale dla czegoż? oto dla tego, iż cudzoziemiec

maiąc na ów czas mało pieniędzy, dawał go taniey iak nasz wiesniak, który go sam wolał chowac. Kiedy Paryzcy gazeciarze podobne zastanowienia czynią, nie zaprzeczaią przytym pomnożenia się royalistow wewnątrz kraiu, i dodaią następuiącą ważną uwagę. Jest to rzecz szczególnieysza, ale kilkokrotnym doświadczeniem poparta, iż niemal wszędzie ci ludzie, którzy swoie znaczenie i maiątki iedynie tylko samey rewolucyi winni, są naygłownieyszemi iey nieprzyiaciołmi. Powiększey części ubodzy i nic nieznaczacy, nabyli w ciągu iey pozwolonemi, lub nie pozwolonemi sposobami znacznych maiątkow, i teraz niemogą tego z nieść, żeby zswemi ubogiemi, ale poczciwemi wspołbraci iednakich praw używali. Oni stanowią przez swoy sposób życia, przez trzymanie z sobą, osobny stan, mieyską szlachtę, przez nadzwyczayną rozrzutność klasę ludzi uczciwych. Trzeba ieszcze i to dodać, iż lubo ich byt zawisł od trwałości rzeczypospolitey, boiąc się atoli, za swoie postępki sprawiedliwey kary, pragną powrotu tronu, gdzieby nie tylko mogli swoie pierwszeństwo utrzymać, ale nawet za przyspieszenie upadku rzeczypospolitey nadgrody się spodziewaią.

Dyrektoryat wydał rezolucyą do jenerałow kommenderuiących, którą ich upoważnił, żeby każdemu officyerowi, który będzie chciał abszytu nie zbraniali go, ale żeby na iego mieysce, zaraz innych nasadzali, żeby każdy batalion był zupełnym.

Sefsya d. 25. rady pięciuset. Jeden człowiek proponował, aby reszta przymuszoney pożyczki kazać wypłacić w mandatach; ale ten wniosek odrzucono, wystawiaiąc, iż zamiar przymuszoney pożyczki niebył inny tylko aby afsygnaty cofnąć

Sefsya d. 26. Z okazyi doniesienia ozłapaniu i rostrzelaniu Charetta, domagał się Bentabolle, żeby dyrektoryat donosił o wszystkich ważnych nowinach urzędownie ciału prawodawczemu. Żądał wyznaczenia kommifsyi, ktoraby to pytanie rozwiązała, czy dyrektoryat niemogłby ważnieyszych wiadomości, a przynaymniey zwycięstw naszych zbroynych braci ciału prawodawczemu donosić Nie dla tego to czynię, rzekł, iż Charette rostrzelanym został, to tylko był szef rozboynikow, ale tu idzie o te wielkie zdarzenia, ktora maiąca się znowu rozpocząć woyna zrodzi. Lecz Thibault przełożył, iż ciało prawodawcze, nie iest wiecey konwencyą, i niepanuie tak iak ona; potym iż trudno iest wiedzieć co może bydź dobre, a co s kodliwego dla ogłoszenia. Rada przystąpiła względem wniosku Bentabolle do porządku dniowego.

Proponowano żeby wydrukować stan dobr, ktore maią służyć mandatom za hipotekę. ,, Aby kredyt mandatow zupełnie ugruntować, rzekł potym Bentabolle żądam aby tuteyszą giełdę ze wszystkim zamknąć, ktora się stała zgubą publicznego dobra, i zawsze ieszcze iest schadzką rabusiow; bez tey ostrożności nieręczę za dobry skutek mandatow. ,, Propozycyą względem giełdy odesłano do kommifsyi, ale wniosek względem wydrukowania stanu dobr narodowych dekretowano.

Proiektu Defermonts względem płacenia mandatami, dekretowano ieszcze po krotkich sporach następuiące artykuły: 5) Zatrzymane intraty, iako też czynsze od domow, ktore na gotowe pieniądze kontraktowane, maią bydź w mandatach opłacane. Te arendy, ktore są na afsygnaty kontraktowane, maią bydź aż do 21. t. w afsygnatach opłacane, a potym w mandatach. 7) Nie zapłacone ieszcze dzierżawy z dobr na rok 3 rzeczypospolitey) i za przeszłe lata maią bydź w części podług ustawy zbożem, a resztę w mandatach zapłacone. 8) Ustawa względem ritrat wexlowych zachowuie się w całości. Każdy kupiecki kommifsant, ktory swego pryncypała przedał towary za afsygnaty, lub wexle na afsygnaty odebrał, chociażby ieszcze nie były zapłacone, iest uważany iako właściciel afsygnatow, i te czy odebrał, czy nie, iest obowiązany oddać ich tak swemu pryncypałowi iak ich odebrał. To samo się ma rozumieć i o innych kontrak-

tach. 9) Patenta i cła maią bydź w mandatach opłacane.

Ustawa, ktorą nakazano iż zaręczenia mandatowe maią bydź od właścicieli indossowane, została na przełożenie dyrektoryatu, iżby wiele trudności czyniła nazad cofnioną.

Z Bruxelli dnia 31. Marca.

Mowią tu mocno iż młodzież naszego kraiu od 17 do 25 lat ma bydź wzięta w rekwizycyą i do armii odesłana, co nas bardzo zatrworzyło.

Wszystkie Francuzkie woyska, ktore od Bonn aż po wyżey Andernach stały, sciągaią się nad Mozelę, gdzie prawe skrzydło armii Sambry i Mozy pod kommendą jenerała Jourdan w wielkim poruszeniu iest. Będą po wyżey Hundsrüku formować wielki oboz; oprocz tego będzie ieden oboz pod Koblenc, drugi za Trewierem a trzeci między Trewierem i Luxemburgiem. Głowna kwatera wszystkich obozow iest w Trewierze; pod Kolonią iest znowu wcale oddzielny oboz. Słychać iż armia Mozeli będzie wcale od armii Sambry i Mozy oddzieloną, i że pierwszą jenerał Beurnonville będzie kommenderował. Jenerał Jourdan miał donieść dyrektoryatowi, iż nieprzyiaciel znaczną częścią swey siły grozi niższemu Renowi, i że tu będzie miał dosyć do czynienia, dla tego chciałby bydź od kommendy nad Mozelą uwolnionym. — Wiadomość, iakoby jenerał Pichegru podziękował ze służby, miała w iego armii uczynić wielkie wrażenie.

Z Hagi d. 2. Kwietnia.

Na sessyi zgromadzenia narodowego d. 30 marca, czytana była nota Francuzkiego posła obywatela Noel, w którey doprasza się imieniem dyrektoryatu, aby rząd wydał rozkazy, żeby agenci rzeczypospolitey Francuzkiey mogli obiać leżące w Hollandyi lub mogące się tam ieszcze okazać Francukich emigrantow dobra. Dopraszał się przytym aby agenci Francuzcy niedoznali z strony rzadu żadney przeszkody w zabieraniu na rzecz Francuzow, leżących dobr w Xiestwo Bergenopzom do elektora Palatynatu należących, i podług prawa woyny na rzeczpospolitą spadaiących. Te notę odesłano do kommissyi zagranicznych interessow.

Obywatel van Leyden został sekretarzem, albo raczey ministrem zagranicznych interessów. Ostatni sekretarz stanow Quarles niebył wcale na liście. Sekretarzami niezwiennemi zgromadzenia, zostali obywatele van Laar i Bieleveld obranemi; obydwa szefowie partyi patryotyczney roku 1787. Gyzelaar i Seebery byli także na liście.

Obywatel Dibbets dawny pisarz zbiegłych reprezentantow Fryzlandyi, czytał zgromadzeniu adres w którym oskarża o uciemiężenie i gwałt teraźnieyszy rząd Fryzlandzki; nazywa go uzurpatorem, i zakałem samowładności ludu &c. Po niewielkich sporach dekretowało zgromadzenie przesłanie tego adressu do naywyższey władzy konstytucyyney w Fryzlandyi. — Na mieyscu obywatela van de Casteele iest dziś inny prezydentem obrany.

Wyszła teraz z druku lista od wydziału skarbowego, w którey wyłuszcza przychody i wydatki od 3. Stycznia, aż do 31 grudnia 1795 roku. Przychod wynosi w ciągu tego czasu 53 milliony 784,527 zł. hol. do których w chodzi: 7 millionow od srebrney i złotey monety, 16 millionow z dobrowolney pożyczki od 7 czerwca, i 8 million. z podatku 6 procentowego Wydatki: na millicyą, Hollenderskie garnizony, pensye &c. 6 mill. dla wydziału z przymierzenia lądowego 4 mill. dla wydziału marynarstwa 4 mill. na Francuzkie rekwizye przez wydział żywności 5 mill. dla rzeczypospolitey Francuzkiey na 30 należących iey się millionow 4 i pół milliona &c. W kassie zostało się z 3 milliony.

Dzisiay będzie 12 członkow do kommissyi wewnetrzney korrespondencyi wybranych. Ta kommissya będzie korrespondować ze wszystkiemi po prowincyach konstytucyynemi władzami i z wydziałem konfederacyi, dla odkrycia i zapobieżenia wszystkim zamachom przeciw wolności i dobru kraiowemu.

Nasz rezydent donosi nam z Madrytu, że w Kadyx stoi 14 liniowych Hiszpańskich okrętow i 16 fregat gotowych do wyyścia na morze.

Z Wezel d. 31 Marca.

Przeszłey niedzieli poszło 36 armat 24 funtowych przez Cresfeld z Wenlo do Dusseldorf, a dzien przed tym poszedł iuż tam był Cresfeldzki garnizon, który tymczasowo został garnizonym z Wenlo zastapionym, ale i ten ma daley poyść. Pod Düsseldorf zmocniaią się Francuzi nadzwyczay i iak naytęsze przygotowania do woyny czynią; nawet i mały garnizon, który w Kliwii stał ruszył spieszno d. 27 w wieczor do Düsseldorf. Do Kliwii przybył od kilku dni Francuzki kommissarz od dyrektoryatu, ze zleceniem przeyrzenia wszystkich kas, i żeby ich dokładny stan był podany. Wszyscy mieszkańcy muszą na nowo podać w 48 godzinach pod kara potroyney exekucyi wielość swego maiątku; pierwszy stan, który był w tey mierze sporządzony został od Francuzow iako niedokładny odrzuconym. Zaczęnaią znowu w Pruskich kraiach wybierać siano, owies, słomę &c.

"Nasz gabinet, mowi rapport Berliński, nie przestaie pracować około dobra publicznego, i podchlebiamy sobie, iż przy otwarciu kampanii północna cześć Niemiec, będzie przez neutralną linią od wszelkich przykrości woiennych zabezpieczoną."

Z Madrytu d. 2. Marca.

Zwiazki nasze z Anglią niezostaią iuż teraz w tak krytycznym stanie iak dawniey; z tym wszystkim dwor nasz nieprzestaie naywiększey ostrożności zachowywać. Wydane rozkazy o rozbroieniu woiennych okrętow są nazad cofnione, i słychać iż wkrotce admirał Langara ma z flottą 15 liniowych okrętow wyyść na morze.

Z Sztokolmu d. 2. Marca.

Proceſs jenerała rządcy Pomeranii hrabiego Ruuth, iuż tak dobrze iak skończony; ostatnia instancya sąd naywyższy uznała go winnym i musi koronie około 324,000 reichstalerow powrocić.

Ten rok był dla dwoch naszych naywiększych min, dla miedzianey w Fahlun i żelazney w Dannemora nader nieszczęśliwym. W pierwszey wszczął się wielki ogień, na ktory dotąd niebyło sposobu do ugaszenia go; tylko tyle dobrze, że przecie nikt nie postradał życia. Do drugiey wdarła się woda iednego ieziora, do ktorego kopiąc przedarli się; otwor zatkany iuż prawda, ale kopalnia ledwie za trzy lata może bydź użytą.

Z Turynu d. 12. Marca.

Listy z Sardynii donoszą, iż pomimo roztropności Stamentego, nadzieia pogodzenia wszystkich partyi coraz to bardziey znika. Im bardziey się anarchia wkrada, tym więcey się tam zaboystwa pokazuie. Rewolucyoniści nie taią się z tym, iż oczekaią przybycia eskadry Francuzkiey z Tulonu: listy z Nicy zapewniaią iż iuż wyszła, i że się ma w pewnym mieyscu złączyć z admirałem Richery, ktory niedawno wyszedł z Kadyx. Lecz mamy nadzieię iż admirał Jarvis uprzedzi to złączynie się z eskadrą Tulońską.

Pomimo wieści pokoiu, woiuiące armie zmocniaią się i nawet zbliżaią się do siebie. Genueńczykowie bardzo są zatrwożeni, na widok tak wielkich poruszeń. Jeden kupiec który powraca z Genui, i dla wielkich śniegow, musiał 6 dni zabawić w Bochetta, powiada, iż Austryacy wielkie siły postawili w Poſsuolo przy Novi domyślaią się iż gdyby Francuzi chcieli iakiego gwałtu użyć przeciwko fortecy Gavi, którey się iako i Sawony u Genueńczykow dotąd bez skutku dopominali, że ią Austryacy opanuią. Pożyczka 30 millionow, także ich ominęła; ale mowią iż dostaną może 5 do 6 millionow od Genueńczykow.
